

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

TÜK szám: 1/4-7/2019.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Érvényességi idő: 2019. január 30. 10:30 óra

Minősítő neve: Mészáros László

Beosztása: főosztályvezető

Készült: 1 eredeti és 0 fm. példányban

Egy példány: lap

Kapják elosztó szerint.

Ez a: sz. fm. példány

É

55 344 07 Vállalkozási mérlegképes könyvelő

szakképesítés-ráépülés

27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet (25/2014. (VIII.26) NGM rendelet által módosított)

Komplex szakmai vizsga

Gyakorlati vizsgatevékenysége

javítási-értékelési útmutató

A vizsgafeladat megnevezése:

Elemzési-ellenőrzési gyakorlati feladatok

A vizsgafeladat időtartama: 150 perc

A vizsgafeladat aránya: 20%

A vizsga ideje: 2019. január 30. 8:00 óra

Segédeszköz: nem programozható zsebszámológép használható

P. H.

2019. január

Az értékelést az útmutatóban meghatározottak szerint kell elvégezni. Az útmutatóban javasolt részpontszámokat tovább bontani nem szabad, tehát a javasolt pontszám a vizsgázó feladatmegoldására vagy megadható – helyes megoldás esetén – vagy nem, kivéve ha az értékelési útmutató arra az adott feladatnál részpontszám adására lehetőséget ad. A halmozódó hibák csak akkor vehetők figyelembe, ha a javítási-értékelési útmutató arra utal. Abban az esetben, ha halmozódó hiba van, akkor a pontozásban csak a hiba keletkezési helyén nem adunk pontot, de a hiba következményét szaggatott piros aláhúzás mellett pontozzuk amennyiben a továbbhozott hiba mellett a megoldás többi része helyes. (Két hiba esetén már pont a halmozódó hibákra nem adható!)

Amennyiben a vizsgázó a javítást nem szabályosan végezte, nem látott el kézjeggyel (szignóval) minden javítást, az útmutatóban jelölt pontszám részére nem adható meg!

I. feladat (4 pont)

A termékéletgörbék a termékek/szolgáltatások életciklusának jellemzésére, elemzésére szolgálnak.

Feladat:

Sorolja fel a termékéletgörbe négy fő szakaszát!

- bevezetés
- növekedés
- érettség
- hanyatlás

II. feladat (10 + 2 = 12 pont)

A Maskara Kft. – többek között – farsangi álarcokat készít. Az idei szezonra megálmodott koncepciójában háromféle kézzel festett termék szerepel: „G” (gróf), „H” (herceg) és „K” (király) fantáziánévvel. A következő hónapban 1 400 munkaóra kapacitás áll a vállalkozás rendelkezésére. Az egyik party-szervező céggel szerződést kötöttek 200 darab „herceg” álarc szállítására.

a) Határozza meg a vállalkozás optimális termék összetételét a nyereség maximalizálását figyelembe véve!

Megnevezés	„G”	„H”	„K”	
Eladási ár (Ft/db)	13 000	18 000	25 000	
Közvetlen önkgt. (Ft/db)	8 000	12 000	16 000	
Fajlagos fedezet (Ft/db)	13 000 – 8 000 = 5 000	18 000 – 12 000 = 6 000	25 000 – 16 000 = 9 000	1,5 pont
Fajlagos munkaerő felhasználás (mó/db)	1	1,5	2	
Szűk erőforrásra jutó fedezet (Ft/mó)	5 000 / 1 = 5 000	6 000 / 1,5 = 4 000	9 000 / 2 = 4 500	1,5 pont
Jövedelmezőségi rangsor	I.	III.	II.	1 pont
Eladható mennyiség (db)	600	500	400	

Szűk erőforrás szétosztása:

Lekötött megrendelés („H”): $200 \cdot 1,5 = 300$ mó; marad: $1\,400 - 300 = 1\,100$ mó **(2 pont)**

I. „G”: $600 \cdot 1 = 600$ mó; marad: $1\,100 - 600 = 500$ mó **(2 pont)**

II. „K”: $500 / 2 = 250$ db **(2 pont)**

Optimális termékösszetétel: „G” 200 db; „H” 200 db; „K” 250 db

b) Mekkora az így elérhető Bruttó eredmény (fedezeti összeg)?

Elérhető Bruttó eredmény (fedezeti összeg): 6 450 eFt **(2 pont)**

„G” $600 \cdot 5\,000 = 3\,000$ eFt; „H” $200 \cdot 6\,000 = 1\,200$ eFt; „K” $250 \cdot 9\,000 = 2\,250$ eFt

A görgetett hibákat nem szabad többszörösen büntetni (pl. ha valaki rosszul számolja ki a mennyiségeket, de a Bruttó eredményt logikailag jól állapítja meg, akkor az utóbbira teljes pontszám jár).

III. feladat (10 + 6 = 16 pont)

A vállalkozás tevékenysége egyféle késztermék előállításából és értékesítéséből áll. Az elmúlt két év eredménykimutatásából az alábbi adatokat ismerjük.

	Bázis időszak	Tárgy időszak
Értékesítés nettó árbevétele (eFt)	40 000	46 200
Értékesítés elszámolt közvetlen önköltsége (eFt)	32 000	34 800

A késztermék értékesítés (tárgyi súlyozású) árindexe 110 %-os volt a két év vonatkozásában.

Feladat:

- Végezze el a vállalkozás fedezeti összegének (bruttó eredményének) utólagos nagyvonalú elemzését (láncmódszeres felbontás)!
- Szövegesen is értékelje a kiszámolt eltéréseket!

Megnevezés	Bázis időszak (0;0)	Fiktív (1;0) (bázis szintű tárgy)	Tárgy időszak (1;1)
Árbevétel (eFt)	40 000	$46\,200 / 1,1$ $= 42\,000$ (1,5)	46 200
Ért. elsz. kvetlen. önktg. (eFt)	32 000	$32\,000 * 105\%$ $= 33\,600$ (1,5)	34 800
Fedezeti összeg (eFt)	$40\,000 - 32\,000$ $= 8\,000$ (0,5)	$46\,200 - 33\,600$ $= 8\,400$ (0,5)	$46\,200 - 34\,800$ $= 11\,400$ (0,5)

Értékesítés volumenindexe = $42\,000 / 40\,000 = 105\%$ **(1 pont)**

Fedezeti összeg változása: $\Delta F\ddot{o} = 34\,800 - 32\,000 = + 3\,400$ eFt **(1 pont)**

Volumen változás hatása: $q_{\Delta} = 8\,400 - 8\,000 = + 400$ eFt **(1 pont)**

Árváltozás hatása: $a_{\Delta} = 46\,200 - 42\,000 = + 4\,200$ eFt **(1 pont)**

Önköltség változás hatása: $\ddot{o}_{\Delta} = -(34\,800 - 33\,600) = - 1\,200$ eFt **(1,5 pont)**

Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben azonos végeredményt sikerül kihozni. A görgetett hibákat nem szabad többszörösen büntetni (pl. ha valaki rosszul számolja ki a fiktív értékeket, de a változást logikailag jól állapítja meg, akkor a változásra teljes pontszám jár).

b) A vállalkozás fedezeti összege összesen 3 400 eFt-tal nőtt a következő tényezőknek köszönhetően:

- az értékesített mennyiség növekedése miatt 400 eFt-tal nőtt a fedezeti összeg;
- az eladási egységár növekedése következtében a fedezeti összeg 4 200 eFt-tal emelkedett;
- az értékesítés fajlagos önköltségének növekedése a fedezeti összeget 1 200 eFt-tal csökkentette.

Értékelés: minden változás értelmezése 2 pont ($4 * 1,5 = 6$ pont összesen), ha tartalmilag helyes a szöveges értelmezés. Pontlevonás jár, ha az értelmezésben a növekedés és csökkenés helyett csak a változás szó jelenik meg az önköltség értelmezésénél, mert ott fontos, hogy a vizsgázó felismerje az ellentétes irányt.

Amennyiben az a) részben rosszul számolt a vizsgázó, de a rossz számszaki végeredményeket szövegesen helyesen értelmezés, akkor az értelmezésre teljes pontszám jár.

IV. feladat (4 + 6 + 5 + 3 = 18 pont)

Egy termelő vállalkozás beszámolójából az alábbi kivonatot ismerjük, amely a teljes évet felölelte (adatok MFt-ban).

Megnevezés	Bázisidőszak	Tárgyidőszak
Értékesítés elszámolt közvetlen önköltsége	57 600	72 000
Késztermékek nyitó értéke	3 000	3 400
Késztermékek záró értéke	3 400	3 800

Csak normál (nem speciális) gazdasági események történtek a késztermékekkel (az év során visszaküldés nem történt).

Feladat:

- a) Állítsa össze a tárgyidőszakra a késztermékek mérlegmozgását (nyitó, növekedés, csökkenés, záró)! Konkrétan nevezze meg a növekedés és csökkenés eseményét is!

Nyitó	+ Előállítás (1 pont)	– Értékesítés (1 pont)	= Záró
3 400	72 400* (1 pont)	72 000 (1 pont)	3 800

*Előállítás összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$72\,000 + 3\,800 - 3\,400 = 72\,400 \text{ eFt}$$

- b) Határozza meg mindkét időszakra a késztermékek forgási idejét (360 napos évvel és két tizedes jegy pontossággal)!

	bázis időszak (3 pont)	tárgy időszak (3 pont)
Átlagos késztermék	$(3\,000 + 3\,400) / 2 = 3\,200 \text{ MFt}$	$(3\,400 + 3\,800) / 2 = 3\,600 \text{ MFt}$
Napi ért. önkgt.	$57\,600 / 360 = 160 \text{ MFt/nap}$	$72\,000 / 360 = 200 \text{ MFt/nap}$
Forgási idő	$3\,200 / 160 = 20 \text{ nap}$	$3\,600 / 200 = 18 \text{ nap}$

Ha valaki a záró egyenlegről számol, akkor 4 pontot kaphat a 6-ból.

- c) Szövegesen értelmezze a késztermékek forgási idejének változását!

Késztermék értékesítés változása: $72\,000 / 57\,600 = 125\% \rightarrow +25\%$ (1 pont)

Átlagos késztermék készlet változása: $3\,600 / 3\,200 = 112,5\% \rightarrow +12,5\%$ (1 pont)

Forgási idő változása: $18 / 20 = 90\% \rightarrow -10\%$ (1 pont)

A késztermék forgási idejének csökkenése kedvező (1 pont), amely arra vezethető vissza, hogy a késztermék készlet átlagos állománya kisebb mértékben nőtt (12,5 %), mint a késztermék értékesítés (25 %) (1 pont).

- d) A késztermékekkel összefüggésben mi jelenik meg a vállalkozás magyar Számviteli törvény szerinti Cash flow kimutatásában a tárgyidőszakban? (Melyik kategória, melyik sor, milyen érték?)

Működési cash flow (1 pont)

10. Forgóeszközök (vevőkövetelés és pénzeszköz nélkül) változása (1 pont)

Összeg: $-(3\,800 - 3\,400) = -400 \text{ MFt}$ (1 pont)

A Cash flow kimutatás sornál nem csak a szó szerint megnevezésére jár pont, akkor teljes pontszám jár, ha tartalmilag jó az elnevezés (pl. készletek növekedése, forgóeszközök állományváltozása).

V/a) feladat (10 pont)

A feladat megoldásaként a vizsgázónak el kell készítenie az ellenőrzést végzők megbízólevelét.

A megbízólevél tartalmazza:

- a kiállító szervezet megnevezését, címét,
- a megbízólevél számát (iktatószámát, nyilvántartási számát),
- a „Megbízólevél” megnevezést,
- az ellenőr(ök) nevét, beosztását,
- az ellenőrzött szervezet(ek), helyszínek megjelölését, a helyszíni ellenőrzés időszakát,
- az ellenőrzés tárgyának megjelölését, az ellenőrzési programra való hivatkozást,
- a megbízólevél érvényességi idejét,
- a kiállítás keltét,
- a megbízólevél kiadmányozására jogosult aláírását (esetleg bélyegző lenyomatát).

A feladat megoldására a kidolgozás színvonalától függően adható pont/részpont.

V/b) feladat (28 pont)

Megoldásként többféle jó és elfogadható kidolgozás készíthető, de a vizsgázónak figyelembe kell vennie, hogy a vizsgált időszak (2018-as üzleti év), a vizsgálat ideje (2019. február 1-8. között) és a vizsgálatot elrendelő személy (vezérigazgató) a feladatban konkrétan szerepelt, így ezek mindenképpen meg kell, hogy jelenjenek a vizsgálati programban. A vizsgázótól elvárható, hogy a vizsgálati program készítésének dátumát helyesen állapítsa meg, tehát az megelőzze a vizsgálat első napját.

A feladat egy lehetséges megoldása:

VIZSGÁLATI PROGRAM

az Újító Zrt. (4146 Újiráz, Haladás út 1.)

fejlesztési tevékenység megalapozottságának és értékelésére ellenőrzésére vonatkozóan

I.

A vizsgálatot elrendelte:	Újító Lujza vezérigazgató
Vizsgált időszak:	2018-as üzleti év
A vizsgálat ideje:*	2019. február 1-8.
A vizsgálatot végzik:*	Pionira Minna belső ellenőr Zatsopano Gujdó belső ellenőr
Megbízólevél száma:*	2019/3

(*Megjegyzés: ezek a program III. részében is szerepeltethetők.)

A vizsgálat célja annak megállapítása, hogy:

1. Fejlesztési döntések gazdaságilag megalapozottak-e?
2. Fejlesztési döntések műszakilag megalapozottak-e?
3. Milyen a fejlesztési döntések jövőbeli kihatása?

II. Részletes vizsgálati feladatok

1. Fejlesztési döntések gazdasági megalapozottsága:

- felmérték-e az új termékek értékesítési lehetőségeit (mennyiség, minőség, választék, ár, piaci megjelenés időpontja, stb.)
- vizsgálták-e a piaci kockázatokat
- egyeztették-e a fejlesztési feladatokat a vállalkozás lehetőségeivel (saját kapacitásterhelés, felkészültség, külső fejlesztési kapacitás)
- jól állapították-e meg a fejlesztés átfutási idejének szakaszait (műszaki tervek elkészítése, prototípus legyártás időszükséglete, prototípus kipróbálási ideje, szükséges változtatások ideje)
- felmérték-e az új termékek várható jövedelmezőségét (gyártási költségek, anyagszükséglet, felszerszámozási költségek, beruházási igények, megtérülés)
- biztosítottak voltak-e a pénzügyi feltételek

2. Fejlesztési döntések műszaki megalapozottsága:

- vizsgálták-e az új gyártmányok várható színvonalát a piaci igényekhez viszonyítva (szabvány, méret, tömeg, teljesítőképesség)
- vizsgálták-e az új gyártmányok kezelhetőségét
- vizsgálták-e az új gyártmányok legfontosabb alkatrészeinek élettartamát
- vizsgálták-e az új gyártmányok alkatrészeinek cserélhetőségét
- vizsgálták-e az új gyártmányok javíthatóságát, karbantartását
- mennyiben hasznosították a hazai és külföldi tudományos illetve fejlesztési eredményeket

3. Fejlesztési döntések jövőbeli kihatása:

- termelés/értékesítés volumenének növelésére
- termelékenység növelésére
- átfutási idők csökkentésére
- minőség javítására
- esztétikusabb, divatosabb formára
- jobb piaci árakra
- önköltség csökkentésére
- általános költségek csökkentésére
- munkaerő-felhasználás csökkentésére
- munkakörülmények javítására
- környezetvédelmi hatások javítására

III. VIZSGÁLATSZERVEZÉSI FELADATOK

Az ellenőrzést a vizsgált időszak tervezett és tényleges adatai alapján kell elvégezni.

A vizsgálat során folyamatosan tájékoztatni kell az ellenőrzött részlegek vezetőjét a vizsgálat részmegállapításairól.

A vizsgálati jelentéshez csatolni kell a megalapozottságát biztosító okiratokat.

Az érdekeltekkel egyeztetett vizsgálati jelentés leadásának határideje 2018. december 6.

Újiráz, 2018. november 14.

Újító Lujza s.k.
vezérigazgató

Pontozás: I. Bevezető rész 6 pont; II. Részletes vizsgálati feladatok rész helyesen meghatározott vizsgálati feladatonként 1,5 pont (maximum $12 \cdot 1,5 = 18$ pont); III. Vizsgálat megszervezése (módszerei) rész 4 pont.

(A feladat megoldásánál a részletes vizsgálati feladatok rész más tagolással, illetve más feladatok meghatározásával vagy a feladatok tömörebb megfogalmazásával is elfogadható. A vizsgálatot végzők meghatározása, a vizsgálat ideje és a megbízólevél száma az általános rész helyett a vizsgálat szervezési feladatok között is szerepelhet.)

V/c) feladat (12 pont)

A feladat megoldásaként – a feladatból adódóan – csak **kivonat** készíthető (más okmány nem fogadható el).

A kivonat kidolgozásának értékelésekor a vizsgázótól el kell várni a kivonat készítésének követelményeit, így

- a kivonat okirat megnevezést;
- a kivonat tárgyának feltüntetését;
- a kivonat címzettjét (kinek készül a kivonat);
- a kivonat az eredeti irat nem teljes részét tartalmazza;
- a kivonat melyik eredeti irat alapján készült, annak mely részeit tartalmazza;
- az eredeti irat hol található;
- a végén a hitelesítő záradékot, amely tartalmazza, hogy melyik eredeti iratból származnak, és hogy az eredeti iratot hűen tartalmazzák,
- a keltezés, amely a IV/b) feladatban szereplő vizsgálati program szerinti vizsgálati időbe kell, essen;
- a hitelesítő személy aláírását (amely nem származhat a belső ellenőrtől).

A megoldás akkor fogadható el a kidolgozástól függően 6-12 ponttal, ha megfelelő okmányt dolgozott ki és az megfelel az alaki és tartalmi követelményeknek. Hibás megoldásért pontlevonás jár a kidolgozás hiányosságaitól, hibáitól függően. A feladatra 6 pontnál kevesebb nem adható (kivéve, ha nulla pontot ér).

A tételsor kidolgozásának szakirodalmi alapja:

- Dr. Bíró Tibor – Kresalek Péter – Dr. Pucsek József – Dr. Sztanó Imre: A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése (Perfekt, Budapest 2016.)
- Kresalek Péter – Dr. Pucsek József: Példatár és feladatgyűjtemény a vállalkozások tevékenységének komplex elemzéséhez (Perfekt, Budapest 2016.)
- Blumné Bán Erika – Vörös László: Az ellenőrzés rendszere és általános módszertana (SALDO T01/2010.)
- dr. Birher Ilona – Bodonyi Miklós – dr. Sztanó Imre – Vörös László: A vállalkozások tevékenységének ellenőrzése (SALDO 2012.)
- Bán Erika – Kresalek Péter – Dr. Pucsek József – Dr. Siklósi Ágnes – Dr. Sisa Krisztina Andrea – Dr. Veress Attila: Tételvázlatok a vállalkozási mérlegképes könyvelői komplex szakmai vizsgához – számvitel-elemzés-ellenőrzés (Perfekt, 2017.)